

Javascript intro

Inhoud

- Inleiding Javascript
  - Basisbegrippen: variabelen, primitieve datatypes.
  - Eerste code schrijven
  - Instructies en operatoren.
  - Functies –Hoisting.
  - Arrays.

Inleiding

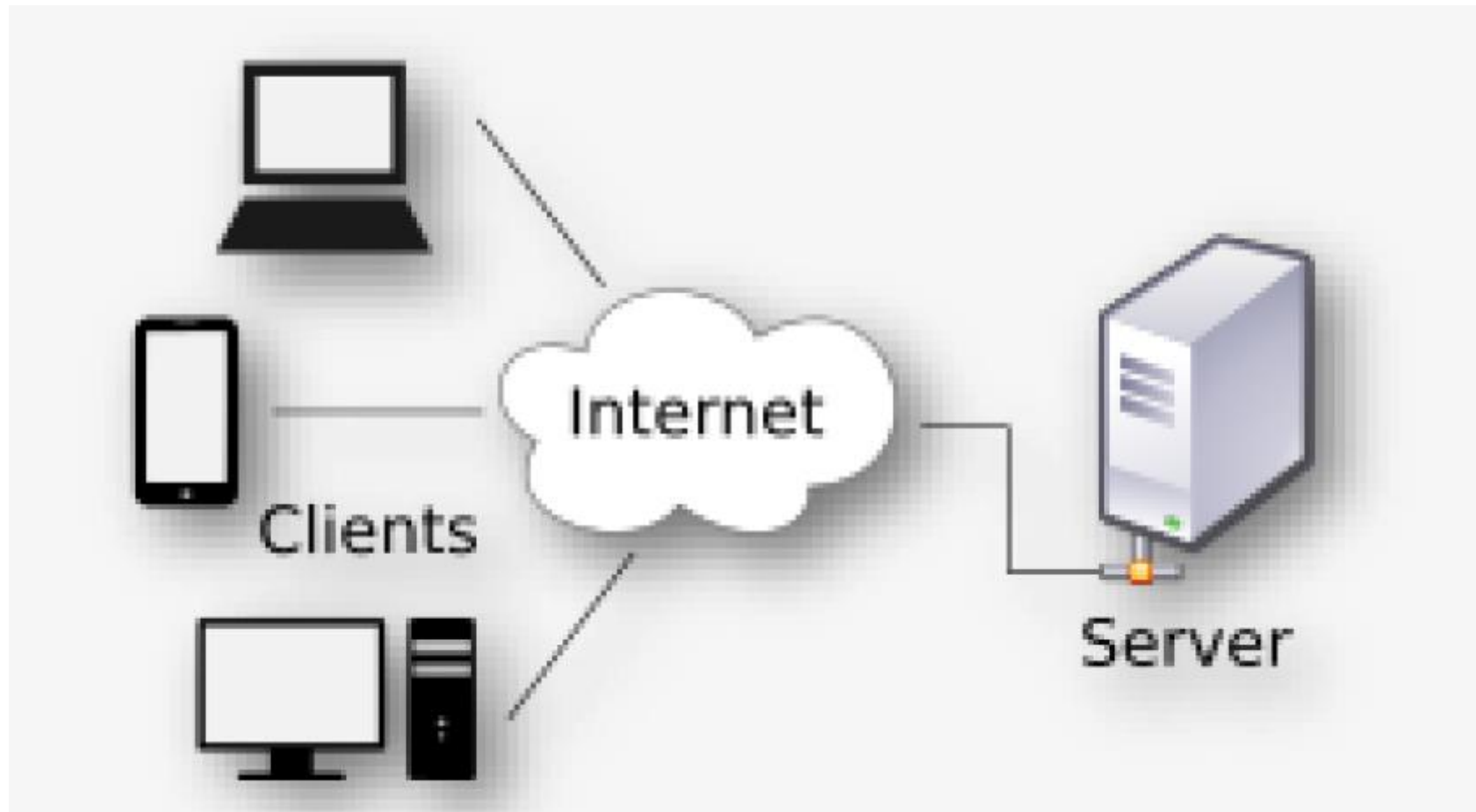
Dagelijks zijn we actief op het Web:

- facebook of andere (a)sociale media raadplegen
- filmpje kijken
- shoppen
- nieuws lezen
- fotootjes kijken
- muziek (il)legaal downloaden
- gamen

Surfen op het web

- Bij bezoek aan een webpagina, ga je eigenlijk een **verzoek doen aan een server** (uri = adres van server –www.deredactie.be) **om een pagina** naar jouw toestel (laptop –tablet –smartphone) door **te sturen**.
- Als deze pagina op de server staat, zal deze naar jouw toestel doorgestuurd worden.
- Je **browser** (de **client**) op je toestel zal deze pagina opbouwen en weergeven.
- Surfen op het web maakt dus gebruik van een **client-server architectuur**.

Client-Server Architectuur

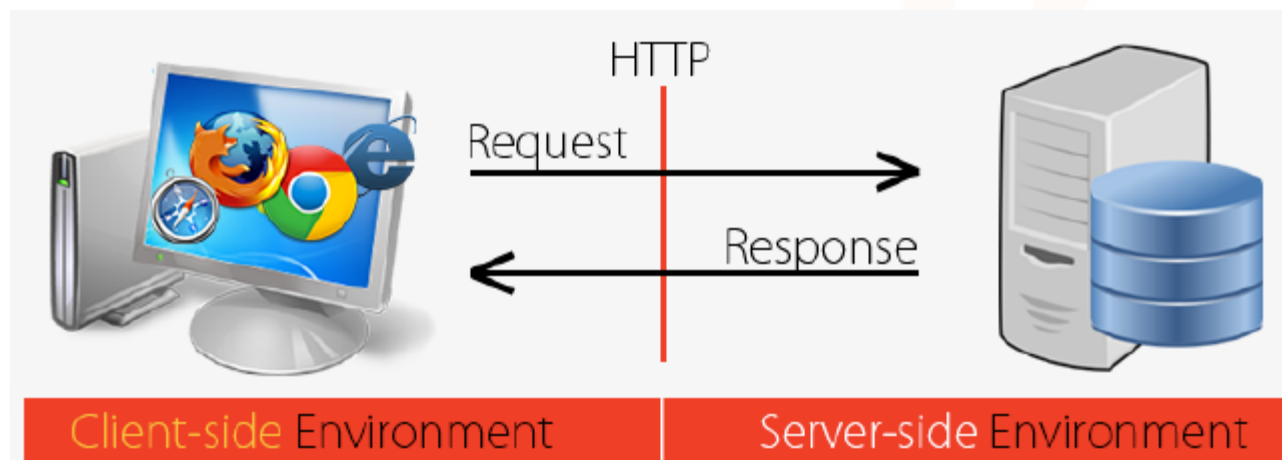
Client-Server Architectuur

Het **client-servermodel** is een model in de informatica en computertechnologie voor de samenwerking tussen twee of meer programma's, die zich op verschillende computers kunnen bevinden.

Kenmerkend voor de asymmetrie in het model is:

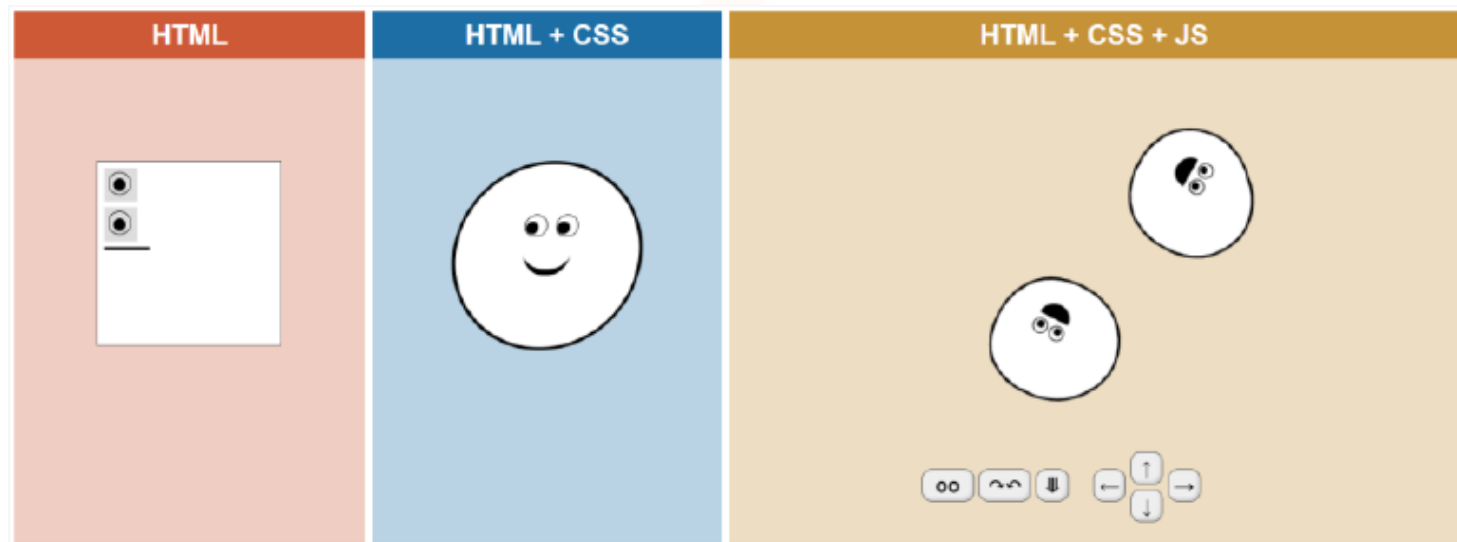
- de server is permanent beschikbaar en is reactief
- een client is bij gelegenheid actief en neemt het initiatief tot communicatie met de server

Een aantal voorbeelden van het client-servermodel zijn e-mail, het www (HTTP), FTP, Telnet, ...

Client-Server Architectuur: Client

- **De client** (browser) begrijpt drie talen:
  1. **HTML–Hypertext Mark-up Language**: geeft aan je pagina **structuur** en **betekenis** door middel van headings, tabellen, afbeeldingen, lijsten, ...
  2. **CSS–Cascading Stylesheet**: geeft aan je pagina **opmaak** en **layout** door middel van logische indeling en eigenschappen aan de inhoud zoals lettertype –kleur –...
  3. **ECMAScript(= JavaScript)**: geeft interactie aan je pagina zoals het klikken op knoppen, met je cursor bewegen, vraagt data op en geeft deze in de browser weer, kan voor animatie zorgen (games) ...

Javascript - Geschiedenis

- Een uitgebreide geschiedenis van JavaScript vind je op <https://en.wikipedia.org/wiki/JavaScript#History>
- Een video van de bedenker en ontwikkelaar van JavaScript: <https://www.youtube.com/watch?v=3-9fnjzmXWA>

Javascript

- De meeste scriptingtalen zijn ontworpen voor ofwel de client side ofwel de server side te worden uitgevoerd.
- JavaScript is oorspronkelijk ontworpen als **client-side(front-end)** technologie
- is sinds enkele jaren verder ontwikkeld als **server-side (back-end)** technologie: **Node.js**

ECMAScript

ES6 (ook ECMAScript2015 genaamd)

Een overzicht van de nieuwe features: <http://es6-features.org/>

- Verbeterde syntax voor features die reeds bestonden via externe libraries
  - Classes
  - Modules
- •Nieuwe functionaliteiten in de standard bibliotheek
  - Nieuwe methodes voor strings en Arrays
  - Promises
  - Maps, Sets
- •Volledig nieuwe features
  - Generators
  - Proxies
  - WeakMaps
- De browser ondersteuning: <https://kangax.github.io/compat-table/es6/>

ECMAScript

ES Next: code name voor nieuwe versies (totdat het versie nummer gekend is)

- Probleem met ES6: 6 jaar nodig alvorens standaardisatie
- Vanaf ECMAScript2016(ES7): 1 release per jaar, volgens het TC39 process

Meer op: https://developer.mozilla.org/en-US/docs/Web/JavaScript/New_in_JavaScript/ECMAScript_Next_support_in_Mozilla#See_also

Browser ondersteuning : <https://kangax.github.io/compat-table/es2016plus/>

ECMAScript

Een ECMAScript-engine is een programma dat de **broncode uitvoert** die is geschreven in een versie van ECMAScript (Javascript).

Elke browser heeft zo zijn eigen ECMAScript-engine.

Chakra

Nitro

V8

Carakan

SpiderMonkey(s)

ECMAScript Transpilers

- Niet alle browsers ondersteunen reeds alle features.
- Transpilars maken het mogelijk om ES versies van morgen reeds vandaag te gebruiken en te runnen in de browser
- Enkele voorbeelden: [Babel](#), [Traceur](#)
- Ook tal van andere talen zoals **TypeScript**, Dart ... maken gebruik van transpilars om naar ES5 om te zetten

Babel transforms your JavaScript

You put JavaScript in

JavaScript

Try Copy

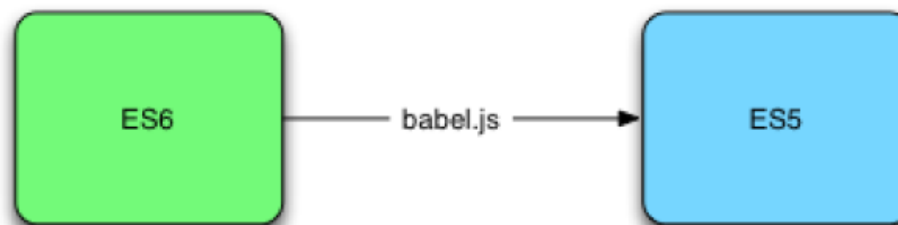
```
[1,2,3].map(n => n + 1);
```

And get JavaScript out

JavaScript

Try Copy

```
[1,2,3].map(function(n) {  
  return n + 1;  
});
```


Java versus Javascript

- Java is een object geörienteerde programmeertaal.
- JavaScript is sterk beïnvloed door functionele programmeertalen.

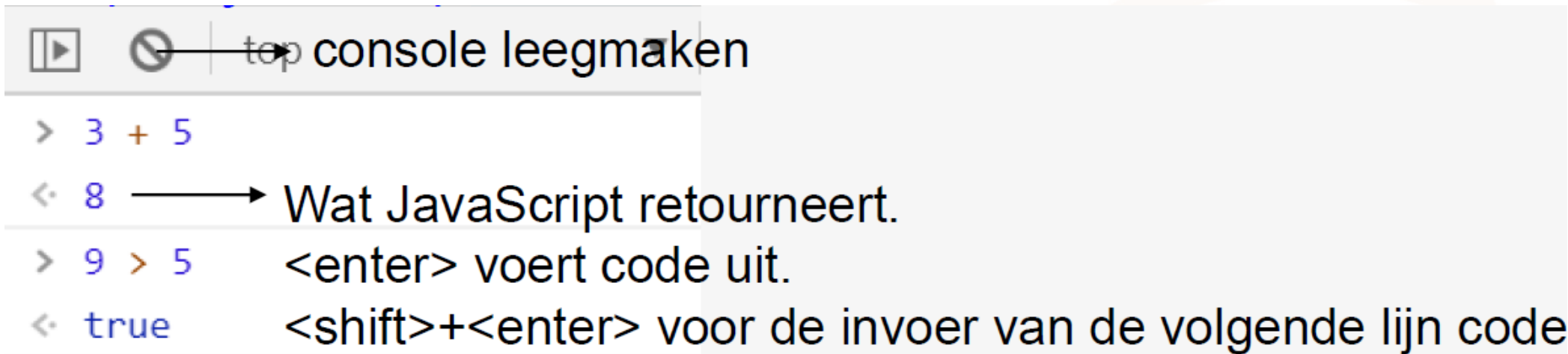

Java	JavaScript
Strongly typed	Losely typed
Static	Dynamic
Classical inheritance	Prototypal
Classes	Functions
Constructors	Functions
Methods	Functions
Compiled	Interpreted
Methods for working with I/O – network / files	Uses the hosting environment

Javascript console

- Open Chrome
- Ga naar de Developer tools (F12) (Mac: alt-cmd-I)
- Kies de Console tab. Hier kan je JavaScript commando's uitvoeren.
- Instructies voor Safari op Mac

<https://javascript.info/devtools#safari>

Javascript toevoegen aan html page

Via `<script>` tag voeg je JavaScript toe aan de html pagina

–De JavaScript-code staat ofwel in de webpagina zelf (bestand met extensie `.html`)

.html

```
<script>  
...  
</script>
```


Javascript toevoegen aan html page

De JavaScript-code kan ook in een afzonderlijk bestand staan. In de script-tag wordt verwezen naar dit bestand

(Best practice)

- Conventies : extensie bestand **.js**
- Het bestand bevat enkel de JavaScript code, geen script tag
- **src**= verwijzing naar JavaScript bestand, relatief of absolute adressering
- **Voordeel**: herbruikbaarheid, onderhoudbaarheid, caching in browser

.html

```
<script src= "js/hello.js"></script>
```

.js

```
console.log("Hello world");
```

Javascript toevoegen aan html page

De script-tag plaats je in de `<body>` tag **na** de inhoud (juist voor `</body>`))

–Reden: JavaScript wordt pas gedownload, geparsed, en geïnterpreteerd als pagina al is weergegeven in de browser.

Referenties

<https://www.learn-js.org/>

<https://www.w3schools.com/js/default.asp>